

PRS SE *Paul's Guitar* & *Paul's Guitar* DUBBELFOCUS

Volgens Paul Reed Smith zelf had hij "geen slechtere naam kunnen bedenken" voor deze gitaren. Deze twee nieuwe Paul's Guitars verschillen enorm in prijs. Welke kies jij?

tekst Dave Burrluck foto's Neil Godwin

PRS viert in 2020 zijn 35-jarig bestaan. 'Altijd in ontwikkeling' zou een goede slogan zijn voor dit bedrijf. Ze maken niet veel verschillende bodyvormen, maar de klassieke doublecut kent allerlei varianten. PRS is constant bezig met het aanpassen en verbeteren van hun instrumenten. De afgelopen jaren zijn ze vooral bezig geweest met de Gibson Les Paul-achtige 594 met zijn kortere mensuur, klassieke layout met vier regelaars en tweedelige brug. Ook brachten ze de Silver Sky uit, een

» Stratocaster-achtig ontwerp dat in samenwerking met John Mayer tot stand kwam. Je zou dus kunnen zeggen dat de oorspronkelijke ambitie van Paul Reed Smith - een mix van deze twee beroemde gitaarontwerpen - op het tweede plan is komen te staan. Met maar liefst twee versies van het gitaarmodel waar de baas zelf graag op speelt, richt PRS zijn aandacht nu weer volledig op zijn eigen visie.

Deze twee gitaren herinneren ons er aan hoe waardevol het originele 'hybride'-concept van PRS is voor optredende gitaristen

De in de VS gemaakte versie van Paul's Guitar kost rond 4000 euro, waardoor hij niet voor iedereen bereikbaar is. Dat is altijd zo geweest met PRS gitaren. Ze brengen echter ook een SE-versie uit, die in Azië gemaakt wordt. Deze gitaar is met zo'n 900 euro een stuk vriendelijker geprijsd. Op het oog lijken de twee gitaren erg veel op elkaar. Ze hebben allebei de originele PRS-mensuur van 635 mm (25 inch); een palissander toets met 22 frets; een mahonie hals; een mahonie body met een tweedelige top van gevlamd esdoorn met de naad in het midden en zelfs de elementen en de elektronica werken hetzelfde. Beide gitaren zijn bovendien voorzien van de Stoptail wrapoverbrug uit één stuk, die je niet vaak tegenkomt in de huidige catalogus van PRS. Laten we eerst eens kijken hoe ver we komen met 900 euro.

» Het SE model

Deze SE heeft de PRS vorm met dubbele cutaway die inmiddels wel klassiek genoemd mag worden. Het grootste verschil met de andere doublecutmodellen uit de SE-serie is de vaste brug, want alle andere doublecuts hebben een tremolo. De brug is ook nog eens anders dan de standaard vaste bruggen van PRS. Onder de punten waar de snaren contact maken met de brug zien we kleine stukjes messing en de vorm van de rand zorgt voor de juiste intonatie.

Eenzelfde brug zit ook op de Amerikaanse modellen. Hij is gemaakt van bewerkt aluminium, met kunstmatig verouderde messing stelschroeven en stalen bevestigingsschroeven in de body.

De welving van de top loopt van het midden naar de rand iets holler uit. Het is vergelijkbaar met de welving op het huidige CE model, alleen is het gedeelte dat uitloopt hier iets smaller. Wat de diepte betreft is de

body 47 mm dik, terwijl een Custom 49 mm en een McCarty model rond de 52 mm dik is. Het gevlamde esdoornfmeer op de esdoorn top heeft niet zo'n exotische, gedetailleerde tekening als bij de Amerikaanse modellen, maar als je deze SE naast een CE 24 houdt hoeft de SE zich niet te schamen. Het randje van de top ziet er ook netjes uit.

Als je de achterkant goed bekijkt, kun je aan de tekening van het hout duidelijk zien dat de body uit twee verschillende delen mahonie bestaat. Deze twee delen komen niet precies in het midden bij elkaar en de tekening aan de kant van de dunne snaren is nogal vlekkelig. Aan de kant van de bassnaren is de tekening juist nogal minimaal. Net als bij het Amerikaanse model bestaat de hals uit één stuk. De vleugels die de kop aan de zijanten breder maken passen echter niet zo mooi bij elkaar. Vooral het deel aan de kant van de hoge snaren dicht bij het mechaniek voor de hoge E-snaar valt uit de toon. PRS-liefhebbers die op de details letten, zullen hier misschien niet blij mee zijn. Wie van lichte gitaren houdt, kan zijn hart echter ophalen: met vrijwel exact 3 kg is dit een van de lichtste PRS solidbody's die we ooit in handen hebben gehad.

De TCI 'S' elementen vormen het grootste verschil. Ze hebben het standaardformaat van een humbucker, maar de elementen zitten in nieuwe bevestigingsringen. Deze ringen zien er hetzelfde uit als die op

de Amerikaanse gitaren: het is een eigen ontwerp dat is geïnspireerd op de Blackberry. Beide elementringen zijn even hoog, waardoor het brug-element er een stukje bovenuit komt; normaal gesproken is de ring rond het brugelement hoger dan die van het halselement. Voordat we het over de elementen gaan hebben, willen we de twee minischakelaars op de body bespreken. Deze tuimelschakelaartjes hebben twee standen en bieden extra functies naast de knoppen voor mastervolume, mastertoon en de driewegschakelaar voor elementkeuze. Als de schakelaartjes omlaag staan, werken de elementen als volledige humbuckers. Zet je ze richting de snaren, dan worden het singlecoils.

» Het Amerikaanse model

Met een prijs die dik 3000 euro boven die van het SE model ligt, valt de Amerikaanse Core Paul's Guitar in een hele andere categorie. Voor een dergelijke prijs mag je absolute perfectie verwachten en de gitaar stelt zeker niet teleur als het om kwaliteit en aandacht voor detail gaat.

Dit model is gebaseerd op het McCarty-ontwerp met dikkere body en 22 frets. Paul's Guitar is prettig licht van gewicht. De achterkant van de body bestaat uit één deel Afrikaans mahonie en de hals is van Zuid-Amerikaans mahonie. Door de dunne, koperkleurige 100% nitro-afwerking is het mahonie licht getint, terwijl de gevlamde esdoorn top die in het midden bij elkaar komt door deze lak eerder op gevlamd mahonie lijkt. Heel anders dan de opvallendere kleuren waar PRS vaak voor kiest. De gestoken top heeft een prachtige welving, als een grotere versie van een oude viool met meer uitgesproken vormen. De knoppen, de driewegschakelaar en zelfs de twee minischakelaars zitten in hun eigen kuiltje. Deze klassieke uitstraling past goed bij de toets van Honduras palissander en het finer van de kop. Dit finer heeft de kleur van melkchocolade, met een tekening die meer aan pure chocola doet denken.

De smaakvolle inleg van vogels, die geschilderd lijken, is wat kleiner dan normaal terwijl het ingelegde logo van de handtekening op de kop (net als

de vogels gemaakt van imitatie-ivoor) vrij groot is. Het past wel mooi bij de prachtig afgevlamde benen topkam en de stemknoppen van imitatiebeen met een tekening. De amberkleurige lampenkap-knoppen en die unieke, ivorkleurige plastic elementringen maken het plaatje compleet.

De twee gitaren hebben dezelfde brug, alleen is hij op het Amerikaanse model meer gepolijst. Het lijkt erop dat de brug geplatteerd is - dat geldt in elk geval voor de bovenkant van de messing schroeven. De koperkleurige snaarassen van de Phase III locking-mechanismen zijn zoals gebruikelijk niet geplatteerd. Deze assen zitten op de vintage manier via buisjes op de kop van de gitaar. De mechanismen hebben een open achterkant en de zwarte dopjes passen goed bij het eenvoudige zwarte halsplaatje van geanodiseerd aluminium.

De hals heeft een Pattern-profiel, volgens PRS "een update van de Wide Fat PRS-hals die je ook op Pauls vroegste ontwerpen vindt, zoals op de gitaren voor Carlos Santana, Peter Frampton en Howard Leese uit de periode van eind jaren zeventig tot midden jaren tachtig." De hiel is vrij groot en loopt in zijn volledige breed-

te door in de body, tot onder het halselement. De frets zijn iets breder en hoger dan bij de SE en PRS heeft niet geprobeerd de frettrandjes te verbergen, want je kunt ze duidelijk zien zitten bij de afgeronde rand van de toets. Deze gitaar zit uitstekend in elkaar, we kunnen zelfs geen minuscuul foutje ontdekken.

Het grootste verschil met de vorige Paul's Guitar zit hem in de elementen en de elektronica. De TCI elementen zijn nog steeds gebaseerd op het halselement van de 408 en ze zijn zo'n 5 mm smaller dan een standaard humbucker. Paul Reed Smith is constant bezig met het updaten en verbeteren van zijn humbucker/singlecoil-geluiden en deze elementen zijn een perfect voorbeeld van z'n nieuwste inzichten.

Gebruik & geluid

Het Wide Fat-profiel van de SE is iets dikker dan bij andere SE's waar we op gespeeld hebben en dat is een goed begin van onze speeltest. We hebben wel de snaren vervangen door .010's. Het onversterkte geluid is in ieder geval iets minder schel, en de gitaar heeft van zichzelf een

duidelijke klank. Hij is prettig afgesteld, de intonatie is uitstekend en het geluid is helder en resonant. Misschien ligt het aan de hals, aan die abalone vogelinleg of aan het feit dat er geen laagje finer op de kop zit, maar deze gitaar doet ons denken aan de oorspronkelijke stijl van PRS. We denken hierbij aan begin jaren negentig, toen de eerste Dragon gitaar met zijn 22 frets en Stoptail brug een nieuwe periode inluidde. Daarna volgde het productiemodel, de Custom 22.

De huidige Amerikaanse modellen veranderen constant. Veel gitaarfabrikanten proberen wanhopig vast te houden aan de magie van hun eerste klassieke ontwerpen, maar PRS heeft zich daar nooit mee beziggehouden. De wil om steeds betere instrumenten te maken en

PRS SE PAUL'S GUITAR

OORDEEL

» GITARIST ZEGT: De beste SE tot nu toe? Je krijgt in ieder geval een hoop gitaar voor je geld

PRS SE PAUL'S GUITAR

RICHTPRIJS: € 900,-

(incl. gigbag)

LAND VAN HERKOMST: Indonesië

TYPE: solidbody elektrische gitaar met dubbele cutaway en gewelfde top

BODY: mahonie met gevlamd esdoornfmeer op een esdoorn top

HALS: mahonie, Wide Fat-profiel, gelijmd

MENSUUR: 635 mm (25 inch)

TOPKAM: anti-wrijving

TOETS: palissander, abalone 'old school' vogelinleg, 254-mm (10-inch) radius

FRETS: 22, medium

HARDWARE: PRS Stoptail met messing inzetstukken, vintagestijl mechanismen ontworpen door PRS met zwarte keystone-knoppen

STRINGSPACING, BRUG: 52,5 mm

ELEKTRONICA: PRS TCI 'S' Treble en Bass humbuckers, 3-weg elementschakelaar, 2 x minischakelaar voor singlecoil/humbucker-stand van elk element, mastervolume en mastertoon

OPTIES: geen

LINKSHANDIG: nee

KLEUREN: Fire Red (testemplaar), Amber en Aqua

DISTRIBUTIE: PRS Europe, Cambridge (VK), tel. +44 1223 874301

WEBSITE: www.prs-guitar-europe.com

Rivalen

SE Paul's Guitar

ESP LTD H-1001

Vintage 'Rock Series'

Electric Guitar

Core Paul's Guitar

PRS McCarty

ESP E-II Horizon NT

Framus Diablo Supreme

» een overvloed aan nieuwe ideeën zorgen ervoor dat PRS gitaren in ontwikkeling blijven en steeds beter worden. Paul's Guitar is daar een duidelijk voorbeeld van. Ook zonder versterker heeft hij een prachtig geluid en hoewel de SE er best op lijkt, klinkt de Amerikaanse versie gewoon beter: het geluid heeft meer substantie en een voller karakter. Beide gitaren hebben een duidelijk geluid en een snelle respons.

De Pattern-hals is gebaseerd op het originele Wide Fat-profiel en we vergelijken de Amerikaanse Paul's Guitar met zowel de SE-versie als onze eigen, veelgebruikte Custom 22 uit 1994. De hals van onze testgitaar voelt in vergelijking zelfs iets smaller aan, hoewel de afmetingen vrijwel hetzelfde zijn. Het is geen dikke hals zoals je eind jaren vijftig veel zag, maar hij doet wel denken aan die klassieke periode. We zien de hals echter niet per se als 'dik' of 'dun': we spelen er gewoon op.

Wanneer we de SE op een versterker aansluiten, blijven we de associatie houden met de PRS gitaren van vroeger. De humbucker- en de singlecoilgeluiden zijn enorm verschillend. Vergeleken met een aantal Strats heeft het singlecoilgeluid een knapperig hoog, vooral in de halspositie. Uiteindelijk zien we dat het halselement op de standaardmanier in de body zit: met de schroefpooltjes aan de kant van de hals. Bij de Amerikaanse versie zit hij andersom. In enkele minuten hebben we het element omgedraaid en het verschil is niet wereldschokkend, maar voor een gitaar die niet bepaald Strat-achtig te noemen is heeft de SE een mooi, clean en duidelijk singlecoilgeluid met meer dan genoeg van dat houtige karakter. In de humbuckerstand klinkt het halselement een beetje te dik. Als we de onderste vier pooltjes net als op het Amerikaanse model een stukje naar beneden schroeven, schoont

het geluid al snel op. Bij het brug-element hoeven we niet aan de pooltjes te zitten. Deze pickup heeft van zichzelf al een mooie, gebalanceerde en stevige vintageklank. De spoel zonder schroefjes heeft een vrij felle voicing, maar als je de toonknop wat terugdraait wordt het geluid al snel wat aangenamer. Door gebruik te maken van de volume- en toonknop kun je zoals altijd maximaal profiteren van alle verschillende geluiden die deze gitaar te bieden heeft.

Als we de Amerikaanse gitaar inpluggen voelt het een beetje alsof we van een Fiat Panda overstappen op een Ferrari. Het geluid is een stuk groter dan dat van de SE. Het volumeverschil tussen de humbucker- en de singlecoilstand is minder groot, maar de volumes zijn nog niet zo gelijkgetrokken als bij bijvoorbeeld de eerste versie van Paul's Guitar of bij de 24-08, die gebruikmaakte van coiltapping. Het singlecoilgeluid van onze testgitaar

PRS PAUL'S GUITAR
RICHTPRIJS: € 4000,-
(incl. koffer)

LAND VAN HERKOMST: VS

TYPE: solidbody elektrische gitaar met dubbele cutaway en gestoken top

BODY: één stuk 'lichtgewicht' mahonie met gevlamde esdoorn top

HALS: één stuk dicht mahonie, Pattern-profiel, gelijmd

MENSUUR: 635 mm (25 inch)

TOPKAM: been

TOETS: Honduras palissander, medium vogelinleg van imitatie-ivoor in geschilderde stijl, 254-mm (10-inch) radius

FRETS: 22, medium

HARDWARE: PRS Stoptail met messing inzetstukken, PRS Phase III lockingmechaniek (met messing snaarassen en knoppen van imitatie-been)

STRINGSPACING, BRUG: 52,5 mm

ELEKTRONICA: PRS TCI Treble en Bass humbuckers, 3-weg elementschakelaar, 2 x minischakelaar voor singlecoil/humbucker-stand van elk element, mastervolume en masterton

OPTIES: 10-top/hybride hardware, Artist Package

LINKSHANDIG: nee

KLEUREN: Copper (testemplaar), Black Gold Burst, Faded Blue Jean, Charcoal, Fire Red Burst - alle met nitrocellulose hoogglanslak

Onder de motorkap

Elektronica van het Amerikaanse model

Wat is het verschil tussen de elektronica van de SE en de Amerikaanse Paul's Guitar?

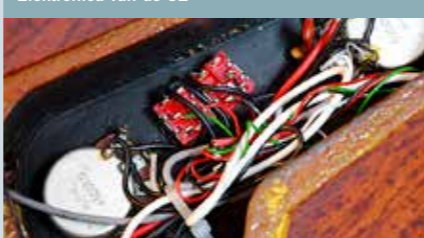
Op het eerste gezicht hebben beide versies van Paul's Guitar dezelfde regelaars en functies, maar aan de binnenkant zien ze er heel anders uit. De opzet van mastervolume, masterton en driewegschakelaar

van het Amerikaanse model is ontstaan uit een oorspronkelijk ontwerp dat een toonchakelaar met een vaste waarde had (de Sweet-switch) in plaats van een draaiknop. Verder had dit eerste ontwerp een draaischakelaar met vijf standen voor de elementen in plaats van de bekende tuimelschakelaar met drie standen. De potmeters zijn 500 kohm, de tooncondensator is 0,033 microfarad en de volumeknop maakt voor het treble-bypasscircuit gebruik van de condensator van 180 picofarad waar PRS altijd voor kiest.

Maar we zijn nog niet klaar. De twee minischakelaars zijn driepolige aan-aanschakelaars met twee standen. Twee pooltjes zijn voor het splitsen van de humbucker zodat deze als een singlecoil werkt, waarbij enkel de spoel zonder schroefjes in gebruik is. Het bijzonder is dat de schroefspoel hierbij compleet uit het circuit gehaald wordt. "Deze schakelaars zijn niet bedoeld om het geluid van een singlecoil te imiteren. We hebben de bedrading aangepast zodat het echt een singlecoil wordt", legt Paul Reed Smith uit. Dankzij het derde pooltje van beide schakelaars wordt het geluid nog verfijnder. Bij het halselement zit er een condensator van 330 picofarad tussen de signaal- en aarde-

draad. Deze condensator werkt alleen op de singlecoil. Het brugelement heeft twee aansluitdraden van ongeveer 7,6 cm lang (voor elke stand een draad, nemen we aan) waardoor de elektrische capaciteit iets lager wordt (hoewel we inmiddels begrijpen dat PRS het liever zonder deze functie doet). Er loopt ook een flinke aansluitdraad van de volumepot naar de jackuitgang. We vermoeden dat dit een bescheiden rol speelt bij het aanpassen, of het minder schel maken, van het hoog. Het circuit van de SE doet ongeveer hetzelfde, maar dan met wat minder dure onderdelen. Het verschil zit hem in de minischakelaars. De SE heeft de meer standaard tweepolige variant. Je kunt de TCI 'S' elementen dus op exact dezelfde manier schakelen, maar er zijn geen extra pooltjes die het hoog beïnvloeden.

Elektronica van de SE

is fantastisch, vooral bij dat o-zo-belangrijke halselement. Ondergetekende zou willen dat zijn optreed-Strat dit geluid had. Het is een hele houtige, marimba-achtige klank die ontzettend percussief is. Dit geluid is net zo perfect voor bends en huilende Texas-blues als voor funk à la Nile Rodgers. Paul vergelijkt de brughumbucker terecht met een P-90, want dit element heeft een gemene grom. In de singlecoilstand kom je op het terrein van Roy Buchanan. Draai het volume terug, gebruik een cleane versterker met wat slapbackdelay en je hebt dat oude, rootsy rock 'n' roll-geluid. Met de volumeknop behoud je de controle. In combinatie met een cleane of licht overstuurde versterker geeft het halselement Pauls beroemde 'whoopy'-sound, een vioolachtig geluid. Als je de volumeknop wat terugdraait kun je zo meespelen met de grooves van Snarky Puppy.

Met beide elementen in singlecoilstand heb je logischerwijs een vaste balans tussen beide pickups, maar het geluid heeft verrassend genoeg dat springerige karakter dat je kent van gitaren met een geschroefde hals. Als je het ene element als hum-

bucker gebruikt, het andere in de singlecoilstand zet en de volumeknop iets terugdraait, kom je erg dicht in de buurt van die verfijnde gemengde geluiden van een Les Paul. De humbuckergeluiden van deze gitaar hebben eenzelfde karakter als een goede Les Paul Deluxe of een Les Paul met P-90's. Toch maken de singlecoilgeluiden de meeste indruk. Het zijn de beste die we ooit gehoord hebben op een PRS met humbuckers.

Conclusie

Deze twee gitaren herinneren ons er aan hoe waardevol het originele 'hybride'-concept van PRS is voor optredende gitaristen die veel verschillende geluiden uit één instrument moeten kunnen halen. Het is geen Les Paul en het is geen Stratocaster. Deze PRS-gitaren hebben iets van beide, en toch hebben ze een compleet eigen karakter. De bespeelbaarheid, de intonatie, de stemmingsvastheid en de vintage-achtige resonantie zijn uitstekend (al vanaf het begin zijn dit de kenmerken van een goede PRS), maar het zijn de singlecoilgeluiden van de TCI elementen die deze gitaren naar een

nog hoger niveau tillen. De humbuckers zijn ondertussen enorm veelzijdig met hun stevige, muzikale en heldere sounds.

De SE is uitstekend: hij komt heel dicht in de buurt van de Amerikaanse modellen en dat voor slechts 20 procent van de prijs. De Amerikaanse Paul's Guitar zorgt ervoor dat je je eigen gitaarcollectie eens kritisch onder de loep wilt nemen. Het ontwerp heeft enorm veel vintage karakter, maar het muzikale geluid van deze gitaar is de kers op de taart. En dat is geen toeval.

"Ik denk dat ik net zoals die oude vioolbouwers ben", zegt Paul Reed Smith. "Zij leverden hun beste werk af toen ze al flink op leeftijd waren. Dat is toch bijzonder? Ik doe het niet expres, maar zo werkt het gewoon."

PRS PAUL'S GUITAR

DOORDEEL

» GITARIST ZEGT: Kenmerkende hoge bouwkwaliteit, uitstekende, veelzijdige sounds en fantastische hals en feel: alles is top bij deze PRS